

Liikennöintisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2025-2026

1/08.01.00.00/2025 Liikennöintisuunnitelma vuosille 2025-2026

Hallitus 14.01.2025 § 2

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Johdanto

Vuosittain laadittavaan liikennöintisuunnitelmaan sisältyvät keskeisimmät toteutettavat reitti- ja palvelutasomuutokset seuraavan ajovuoden aikana. Liikennöintisuunnitelma on voimassa tulevan kesäliikenteen alusta seuraavan vuoden talviliikenteen loppuun.

Suunnitelma on laadittu HSL:n suunnitteluyksikössä yhteistyössä kuntien joukkoliikenneasiantuntijoiden ja koulutoimien kanssa. HSL:n perussopimuksen mukaisesti hallitus voi päättää liikennöintisuunnitelmasta ilman kuntien lausuntoja.

Liikennöintisuunnitelmasta aiheutuvat liikennöintikustannusten muutokset pohjautuvat yhtymäkokouksen 26.11.2024 § 12 hyväksymään HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2025–2027.

Kytkeä HSL:n strategiaan

HSL:n strategiassa tavoitellaan matkustajamäärien kasvattamista, kustannustehokkaampaa joukkoliikennettä ja joukkoliikenteen päästöjen vähentämistä.

Tulevalla liikennöintikaudella työmaat ja niiden aiheuttamat poikkeusjärjestelyt ovat isossa roolissa ja vaikuttavat myös asiakaskokemukseen. Työmaista johtuvia negatiivisia vaikutuksia asiakaskokemukseen ja nousijamääriin minimoidaan huolellisella poikkeusreittien ja -tarjonnan suunnittelulla. HSL-liikenteessä toimeenpannaan syksyn 2024 aikana valmisteltuja linjastomuutoksia, joiden tavoitteena on kohdentaa tarjontaa kysynnän mukaan dataan ja analyysiin perustuen ja näin kehittää matkustajamääriä ja bussilinjastojen kustannustehokkuutta. Seuraavilla liikennöintikausilla bussiliikenteessä astuu voimaan uusia liikennöintisopimuksia, joiden myötä sähköbussien osuus liikenteessä kasvaa ja matkustajadata paranee.

Merkittävimmät liikennöintimuutokset

Lähijunaliikenteessä otetaan käyttöön nousijamäärien kasvuun tähtäävänä toimenpiteenä lauantaipäivien vuorovälitihennyksiä, A-junalla talviliikennekaudesta 2025–2026 alusta alkaen. Lisäksi kohdennamme tarjontaa uudelleen L-, U- ja Y-junilla parantaaksemme erityisesti Siuntion koulu- ja työmatkayhteyksiä. Espoon kaupunkiradan rakennustyöt aiheuttavat poikkeuksia lähijunien liikennöintiin vuonna 2025.

Metroluonteeseen ei ole suunnitteilla merkittäviä muutoksia. Vartiokylänlahden siltatyömaa ja kantametron raidevirtapiirityöt aiheuttavat liikennöintisuunnitelmakaudella poikkeuksia metron liikennöintiin.

Suomenlinnan lautan liikenteeseen ei ole suunnitteilla muutoksia.

Raitioliikenteessä linjojen 4 ja 10 ruuhka-ajan tarjontaan tehdään parannuksia Mannerheimintien peruskorjauksen ja Pitkänsillan raitioliikennekatkon jälkeen syksyllä 2025. Mikäli vuoden 2024 joulunalusajan sunnuntailiikenteen tihennyksestä saadaan hyviä kokemuksia, myös vuonna 2025 liikennöidään normaalia sunnuntaita tiheämmin joulua edeltävinä sunnuntaipäivinä kaikilla raitiolinjoilla. Tihennykset tehdään nousijamäärien kasvuun tähtäävänä toimenpiteenä.

Pikaraitiolinjan 15 liikenteeseen ei ole suunnitteilla merkittäviä muutoksia.

Bussiliikenteessä tehdään parannuksia tarjontaan kehittyville asuin- ja työpaikka-alueille Helsingissä Postipuistoon, Malmille ja Laajasaloon sekä Tuusulan Rykmentinporttiin. Espoon yöbussilinjastoon sekä Siuntion ja Kirkkonummen bussiliikenteen reitteihin ja tarjontaan tehdään muutoksia syksyllä 2024 tehtyjen tarkastelujen myötä. Muutosten tavoitteena on kohdentaa tarjontaa kysynnän mukaan dataan ja analyysiin perustuen ja näin kehittää matkustajamääriä ja bussilinjastojen kustannustehokkuutta. Näiden lisäksi myös Pohjois-Espoossa on käynnissä samoihin tavoitteisiin perustuva linjastotarkastelu, joka tuodaan päätöksentekoon arviolta keväällä 2025.

Muutosten seuranta

Liikennöintisuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden lisäksi tullaan tekemään tarjonnan dynaamista kohdentamista datan perusteella. Liikennemutoksia seurataan, ja jos palvelutason parannustoimenpiteet eivät tuota toivottua nousijamäärälisäystä, tehdään myös vuoroväliharvennuksia ja liikenteen sopeuttamista osana normaalia suunnitteluprosessia. HSL kerää aktiivisesti asiakasymmärrystä ja seuraa asiakaspalautetta suunnitelmakauden aikana ja ottaa ne huomioon palvelutarjontaa suunniteltaessa. Mahdolliset merkittävämmät linjastomuutokset tuodaan erikseen hallituksen päätettäväksi.

Merkittävimmät poikkeusjärjestelyt

Liikenteen poikkeusjärjestelyt on suunniteltu mahdollisimman kustannustehokkaasti ja niin, että ne aiheuttaisivat mahdollisimman vähän haittaa matkustajille.

Espoon kaupunkiradan rakentaminen aiheuttaa Rantaradan lähijunaliikenteeseen reilun kuukauden mittaisen katkon kesällä 2025 ja useita viikonloppukatkoja syksyllä 2025 sekä keväällä 2026. Katkojen aikana junaliikenne Leppävaarasta Kauklahteen, Kirkkonummelle ja Siuntioon korvataan busseilla.

Metrolikenteessä työmaat aiheuttavat poikkeuksia liikennöintiin Vuosaaren metrohaaralla, jolloin metro ei liikennöi Rastilaan eikä Vuosaareen. Katkon aikana metrolinjat korvataan busseilla Itäkeskuksen, Rastilan ja Vuosaaren välillä.

Raitioliikenteessä Mannerheimintien perusparannustyömaan aiheuttamat poikkeusjärjestelyt jatkuvat ainakin vuoden 2025 syksyyn asti siten, että linja 2 kulkee Aleksis Kiven kadun ja Helsinginkadun kautta ja linja 4 Alppilan kautta. Linja 10 kulkee poikkeusreitillä Kirurgin ja Vallilan välillä, ja linja 3 kulkee Pikku Huopalahteen korvaamaan linjan 10 pohjoista reittiosuutta. Laajasalon raitiotien rakentaminen ja kunnallistekniikan uusimistyöt maaliskuusta arviolta marraskuuhun 2025 asti katkaisevat raitioliikenteen Hakaniemen ja Rautatieaseman välillä siten, että linjat 6, 7 ja 9 jaetaan eteläisiin T-reitteihin ja pohjoisiin B-reitteihin ja linja 3 siirretään kulkemaan Mannerheimintien kautta. Aleksis Kiven kadun peruskorjauksen laajentuessa raitioliikenteen käyttämälle osuudelle maaliskuusta arviolta marraskuuhun 2025 asti linjat 2 ja 9B siirretään kulkemaan Läntisen Brahenkadun ja Sturenkadun kautta.

Mannerheimintien perusparannustyömaa on vaikuttanut myös bussiliikenteeseen kevästä 2023 alkaen, jolloin osa Mannerheimintien bussiliikenteestä siirtyi Runeberginkadun ja Topeliuksenkadun kautta kulkevalle poikkeusreitille. Perusparannustyömaa valmistuu arviolta vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vantaan raitiotien rakentaminen vie bussilinjoja poikkeusreiteille Tikkurilassa kevästä 2026 alkaen. Kruunusiltojen raitiotien rakennustyöt aiheuttavat busseille poikkeusreittejä Hakaniemessä. Helsingissä on lisäksi alkamassa bussiliikenteen sujuvuuteen vaikuttavia työmaita muun muassa Mäkelänkadulla ja Herttoniemessä Linnanrakentajantiellä. Leppävaarassa mahdollisesti alkavien bussiterminaalin rakennustöiden aikana linjat väistyvät väliaikaiseen terminaaliin.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 23 mukaan hallitus päättää joukkoliikenteen liikennöintisuunnitelmasta.

Ehdotus

Hallitus päättää

- a) hyväksyä liikennöintisuunnitelma 2025–2026:n ohjeellisena noudatettavaksi; sekä
- b) valtuuttaa toimitusjohtajan tekemään liikennöintisuunnitelmaan vähäisiä muutoksia.

Käsittely

Esittelijä korjasi esityksensä toiseksi viimeisen kappaleen ensimmäisestä virkkeestä virheen: "elokuusta 2025 alkaen" muotoon "kevästä 2026 alkaen".

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Liikennöintisuunnitelma 2025-2026 raporttiluonnos